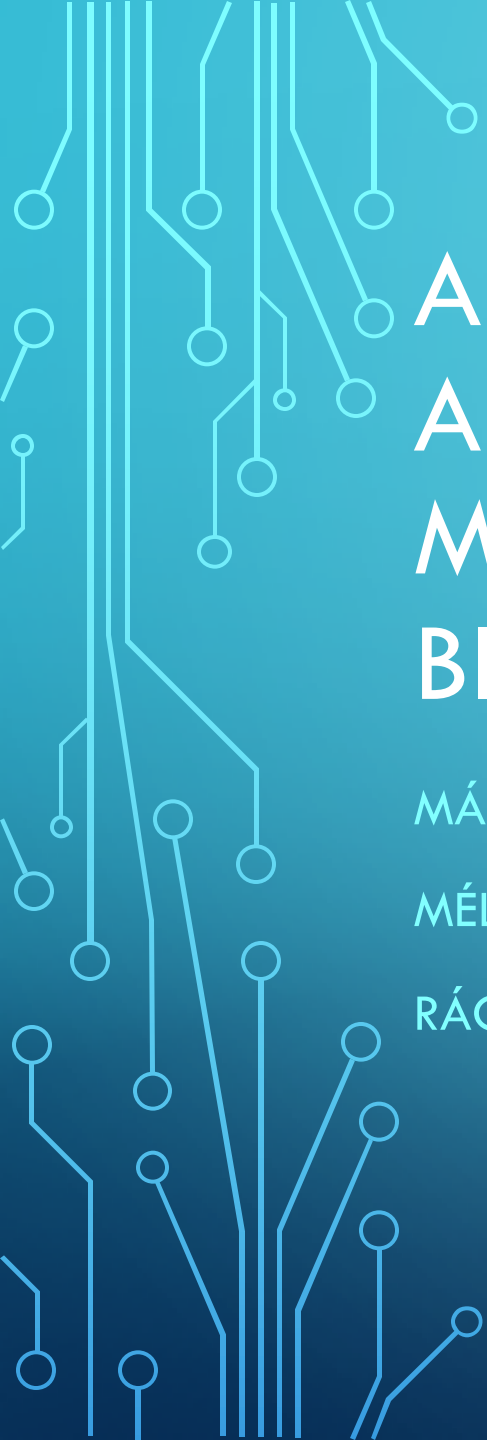

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALKALMAZÁSÁNAK HATÁSA A MUNKÁHOZ ÉS A SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ VALÓ JOGRA

MÁTÉ DÁVID ADRIÁN PHD HALLGATÓ ME-ÁJK

MÉLYPATAKI GÁBOR PHD EGYETEMI ADJUNKTUS ME-ÁJK

RÁCZ ZOLTÁN PHD EGYETEMI DOCENS ME-ÁJK

A MUNKÁHOZ VALÓ JOG TARTALMA

- A munkára minden egyén jogosult egy társadalomban
- A munkához való jog elsődleges jelentés
 - Mindenkinek joga van részt venni a társadalom termelő tevékenységében
 - Mindenkinek joga van a közös tevékenységből származó haszonból részesülni
- A munka egyik funkciója lehetővé tenni a munkavállaló megélhetését
- A munkához való jog fontos elmei a választás és a szabadság

A MUNKÁHOZ VALÓ JOG, MINT ALAPJOG

- A magyar AB 21/1994 AB. h. jelentősége:
 - A munkához való jog alanyi jogi oldal szerint az állam nem akadályozhatja egy munka gyakorlását
 - A munkához való jog intézményvédelmi oldala a jog szociális oldala
- A munkához való jog kettős természetű:
 - Egyik oldalról klasszikus szabadságjog
 - Másik oldalról részesedési jog is
 - A részesedési jog a tulajdonhoz való jogot helyettesítő jognak is tekinthető
- A munkához való jog sajátossága, hogy az államtól nem tartózkodást, hanem aktív magatartást vár el.

A MUNKÁHOZ VALÓ JOG ÉS A SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ VALÓ JOG KAPCSOLATA

- A két alapjog kiegészíti egymást, mindkettő második generációs jog.
- Általában ahol véget ér a munkához való jog ott kezdődik a szociális biztonsághoz való jog

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HATÁSA A MUNKÁHOZ VALÓ JOGRA

- Az MI döntő mértékben meghatározza a mindennapjainkat
- A digitalizáció a munkajog művelőire is hatással bír
- A hatályos magyar Mt. szabályozza a távmunkát, amelyet számítástechnikai eszközzel végeznek
- A digitális változások újabb és újabb rugalmas foglalkoztatási formákat hozhatnak létre
- Az MI, mind szélesebb körű alkalmazása újabb és újabb rugalmas formákat hozhat létre

SZOCIÁLIS BIZTONSÁG, SZOCIÁLIS BIZTONSÁGHOZ VALÓ JOG

- *Szociális biztonság: embereknek azt a komfortérzetét érthetjük, amikor tudatában vannak annak, hogy a megélhetésük, létfenntartásuk biztosított*
- *Szociális biztonsághoz való jog:*
 - *Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 22. és 25. cikke,*
 - *Gazdasági Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 9. cikke,*
 - *Európai Szociális Karta 13. és 14. cikke,*
 - *Európai Unió Alapjogi Chartájának 34. cikke.*
 - *Szociális jogok európai pillérének 3. fejezet 12. pont*

- **Alaptörvény XIX. Cikk**

Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson.

- **Alkotmány 70/E. §**

„Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz”

- *Formailag lazít a megfogalmazáson*
- *Gyakorlatban változatlanul érvényesül*

- **Alaptörvény**

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

- *Ellátórendszer fenntarthatóság*

RUGALMAS MUNKAVÉGZÉSI FORMÁK

- **Új jelenségek**
 - *Sharing economy*
 - *Applikáción keresztül történő munkavégzés*
 - *Crowdwork*
- **Önfoglalkoztatók számarányának növekedése**
- **Szociális biztonság csökkenése**
- **Feltétel nélküli alapjövedelem**
- **Az Európai Unió Tanácsa: Ajánlás a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről, 12753/19 Brüsszel, 2019. október 21.**

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA, ROBOTIZÁCIÓ, AUTOMATIZÁCIÓ

- *Kormánytisztviselők közel 75%-a kiváltható*
- *A magyar munkavállalók 12%-a helyettesíthető robottal*
- *Munkanélküliek számaránya hirtelen növekedhet*
- *Kérdés, hogy ilyen számarányban fognak-e megjelenni új munkák?*
- **Greenjob**
- *Will a robot take your job? <https://www.bbc.com/news/technology-34066941>*

- **Szociálpolitika:**

- *Tágabb fogalma (oktatás, egészségügy)*
- *Szűkebb fogalma (nehéz helyzetű csoportok támogatása)*

- **Munkához való jog és szociális biztonság**

XII. Cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

SZABADSÁG SZŰKÜLÉSE

- Az MI befolyásolja a munkához való jog által megtestesített szabadságot
- Átalakuló munkakörök
- Új képességekre van szükség
- Új munkakörök kialakulása, de nem feltétlenül áll arányban a létrejövő munkakörökkel.

JOG ÉS ETIKA

- Az ember és mesterséges intelligencia kapcsolata
- Jogi és etika kérdések vizsgálata

SZABÁLYOK

- Fehér könyv
- A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának - Mesterséges intelligencia Európa számára, COM(2018) 237 final/2
- Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A mesterséges intelligencia munkavégzésre gyakorolt hatásainak előrejelzése a méltányos átállás biztosítása érdekében
- MI stratégia Magyarország

- „A mesterséges intelligencia nem válhat a kirekesztés újabb mozgatórugójává: ez a demokratikus követelmény olyan környezetben, ahol annak egyik kulcsává válik a jövőben.”

/Cédric Villani: For a Meaningfull Artificial Intelligence/

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

- Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs hivatal által támogatott „K 120158, K_16 kutatási témapályázat - A kiszolgáltatottabb fél helyzete a munkavégzési jogviszonyokban az európai és a magyar szabályozás tükrében” keretében készült.
- A kutatást az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

The background is a blue gradient. In the corners, there are white line art illustrations of circuit boards or neural networks, with lines and small circles representing nodes and connections.

Köszönjük a figyelmet!